

Briselē, 2017. gada 12. jūnijā
(OR. en)

9315/17

ECOFIN 417
UEM 166
SOC 397
EMPL 311
COMPET 414
ENV 513
EDUC 241
RECH 197
ENER 236
JAI 496

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	ST 9260/17 ECOFIN 388 UEM 137 SOC 367 EMPL 282 COMPET 383 ENV 483 EDUC 211 RECH 167 ENER 207 JAI 460 - COM(2017) 527 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Apvienotās Karalistes 2017. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Apvienotās Karalistes 2017. gada konverģences programmu

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, balstoties uz Komisijas priekšlikumu COM(2017) 527 *final*.

PADOMES IETEIKUMS

(...)

par Apvienotās Karalistes 2017. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Apvienotās Karalistes 2017. gada konverģences programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2016. gada 16. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, iezīmējot 2017. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes apstiprināja 2017. gada 9. un 10. marta Eiropadome. Komisija 2016. gada 16. novembrī, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011², pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Apvienotā Karaliste nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.
- (2) 2017. gada ziņojums par Apvienoto Karalisti tika publicēts 2017. gada 22. februārī. Tajā tika izvērtēti Apvienotās Karalistes panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2016. gada 12. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc iepriekšējos gados pieņemtajiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem, un Apvienotās Karalistes progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (3) Apvienotā Karaliste 2017. gada 21. aprīlī iesniedza savu 2017. gada valsts reformu programmu un 2017. gada 27. aprīlī – savu 2017. gada konverģences programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās tika izvērtētas vienlaikus.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

- (4) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi ir iekļauti Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) 2014.–2020. gadam plānošanā. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ³ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Komisija ir sniegusi papildu norādes par to, kā tā izmantotu minēto noteikumu norādēs par to pasākumu piemērošanu, kuri saista ESI fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.
- (5) Apvienotā Karaliste šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta korektīvajā daļā. Ja 2016.–2017. gadā tiks panākta savlaicīga un noturīga korekcija, 2017.–2018. gadā Apvienotajai Karalistei tiks piemērota Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa un pārejas noteikums par parādu. Kā teikts tās 2017. gada konverģences programmā, valdība paredz, ka atbilstoši Padomes 2015. gada 19. jūnija ieteikumam līdz 2016.–2017. fiskālajam gadam būs novērsts pārmērīgais nominālais deficīts 2,7 % no IKP. Sagaidāms, ka nominālais deficīts 2017.–2018. gadā nedaudz palielināsies līdz 2,8 % no IKP, pirms tas samazināsies līdz 1,9 % no IKP 2018.–2019. gadā. Konverģences programmā nav iekļauts vidēja termiņa budžeta mērķis. Saskaņā ar konverģences programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP no 2016.–2017. gada līdz 2018.–2019. gadam kopumā stabilizēsies ap 87,5 %, pirms tā 2020.–2021. gadā samazināsies līdz 84,8 % no IKP. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir labvēlīgs. Lai gan pasākumi, kas nepieciešami, lai atbalstītu plānotos budžeta deficīta mērķus, kopumā ir sīki precizēti, makroekonomiskās perspektīvas leģitīmā riski apdraud plānotā budžeta deficīta samazinājuma sasniegšanu.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (6) Padome 2016. gada 12. jūlijā ieteica Apvienotajai Karalistei līdz 2016.–2017. gadam novērst pārmērīgu budžeta deficīta situāciju un pēc tam, kad būs novērsts pārmērīgais deficīts, 2017.–2018. gadā panākt fiskālo korekciju 0,6 % apmērā no IKP virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanu. Pamatojoties uz Komisijas 2017. gada pavasara prognozi, tiek prognozēts, ka nominālais budžeta deficīts 2016.–2017. gadā būs sasniedzis 2,7 % no IKP, kas atbilst Padomes ieteiktajam mērķim. 2017.–2018. gadā pastāv risks, ka būs zināma novirze no preventīvās daļas prasības.

- (7) Ņemot vērā Apvienotās Karalistes fiskālo stāvokli un jo īpaši tās parādu līmeni, tiek sagaidīts, ka Apvienotā Karaliste veiks turpmākas korekcijas virzībā uz atbilstošu vidēja termiņa budžeta mērķi. Atbilstoši kopīgi pieņemtajai korekcijas matricai saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta šāda korekcija nozīmē prasību, lai nominālās izaugsmes līmenis valdības neto primārajos izdevumos ⁴ nepārsniegtu 1,8 %. Tas atbilstu ikgadējai strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Politikai nemainoties, pastāv risks, ka kopējā 2017.–2018. gada un 2018.–2019. gada laikā būs zināma novirze no minētās prasības. Tajā pašā laikā tiek prognozēts, ka Apvienotā Karaliste 2017.–2018. gadā *prima facie* neizpildīs pārejas noteikumu par parādu, bet 2018.–2019. gadā tā minēto noteikumu izpildīs. Kopumā Padome uzskata, ka Apvienotajai Karalistei jābūt gatavai, sākot ar 2017.–2018. gadu, veikt turpmākus pasākumus, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Tomēr, kā paredzēts Regulā (EK) Nr. 1466/97, budžeta plānu un rezultātu izvērtējumā būtu jāņem vērā dalībvalsts budžeta bilance, ievērojot cikliskos apstākļus. Kā atgādināts Komisijas paziņojumā, kas pievienots šiem konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem, turpmākajā izvērtējumā būs pienācīgi jāņem vērā mērķis panākt tādu fiskālo nostāju, kas sekmē gan pašreizējās atlabšanas stiprināšanu, gan Apvienotās Karalistes publisko finanšu stabilitātes nodrošināšanu. Šajā kontekstā Padome atzīmē, ka Komisija plāno veikt vispārēju izvērtējumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1466/97, jo īpaši ņemot vērā ciklisko situāciju Apvienotajā Karalistē.

⁴ Valdības neto izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts 4 gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

- (8) Privātās investīcijas vienmēr ir bijušas ievērojami mazākas par Savienības vidējo rādītāju un publiskās investīcijas – nedaudz mazākas. Ražīgums ir ievērojami zemāks par G7 vidējo rādītāju, un kopš 2008. gada tas stagnē. Spēcīgu politikas uzsvaru valdība liek uz investīciju palielināšanu, lai veicinātu ražīguma pieaugumu. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir novērst ievērojamu jaudas nepietiekamību un kvalitātes trūkumu Apvienotās Karalistes infrastruktūras tīklos. Autoceļu pārslodzes līmenis ir augsts, un dzelzceļa jauda vietām arvien mazāk spēj apmierināt strauji augošo pieprasījumu. Arvien neatliekamāka ir arī nepieciešamība pēc lielākām investīcijām jaunā enerģijas ražošanas un apgādes jaudā. Valsts infrastruktūras īstenošanas plānā ir paredzēti vērienīgi plāni, lai uzlabotu Apvienotās Karalistes ekonomisko infrastruktūru, un 2016. gadā tika pieņemti vairāki lēmumi par investīcijām lielos transporta un enerģētikas projektos. Tomēr joprojām pastāv bažas, vai ir iespējams nodrošināt pietiekamas publiskās un privātās investīcijas, lai savlaicīgi un izmaksu ziņā efektīvi novērstu infrastruktūras trūkumus. Mājokļu piedāvājuma palielināšana ir Apvienotās Karalistes nozīmīgs uzdevums. Pastāvīgs mājokļu trūkums veicina augstas un augošas mājokļu cenas, un tas rada ievērojamas ekonomiskas un sociālas izmaksas, jo īpaši ap ekonomikas izaugsmes centriem. Reformētā plānošanas sistēma un virkne papildinošu mājokļu politikas pasākumu kopā veido nedaudz labāku atbalstu mājokļu būvniecības pieaugumam. Tomēr attiecībā uz mājokļu piedāvājumu joprojām pastāv virkne ierobežojumu, tostarp ļoti stingrs un sarežģīts zemes tirgus un mājokļu būvniecības regulējums, un jaunu mājokļu piedāvājums joprojām neapmierina pieprasījuma pieaugumu.

- (9) Darba tirgus galvenie rādītāji joprojām ir pozitīvi – ilgstoša un jauniešu bezdarba līmenis kopumā ir zems. Tomēr neaktivitātes, nepilna laika un zemu atalgošanas nodarbinātības līmeņus ir iespējams uzlabot. Ienākumu izaugsme joprojām ir pieticīga sakarā ar vāju ražīguma pieaugumu. Saglabājas bažas par prasmju piedāvājumu, izmantošanu un virzību. Nozīmīgas politiskas stratēģijas ir vērstas uz prasmēm un to virzību, reformējot tehnisko izglītību un mācekļību. Mācekļības kvalitātes uzmanības centrā būs jābūt gan kvalifikācijas līmenim, gan jomai, kādā notiek mācekļība. Citas stratēģiski nozīmīgas, finansētas iespējas prasmju uzlabošanai, jo īpaši personām, kas ir vecākas par 25 gadiem, paplašinātu prasmju piedāvājumu valstij, uzņēmumiem un personām, kuras vēlas karjeras virzību. Pastāv arī problēmas, kas saistītas ar bērnu aprūpes un sociālās aprūpes piedāvājumu, un tas veicina sieviešu nepilna laika nodarbinātības augsto līmeni. Līdz šim veiktās bērnu aprūpes reformas ir bijušas pastāvīgas, taču tikai pakāpeniskas. Būtiskas pārmaiņas ir iespējamās ar dažu iniciatīvu pilnīgu ieviešanu nākamajos divos gados. To bērnu skaits, kas nav sasnieguši trīs gadu vecumu un saņem oficiālus bērnu aprūpes pakalpojumus, ir salīdzinoši neliels. Lai gan nesenie pasākumi zināmā mērā uzlabo līmeni, kādā bērnu aprūpe ir pieejama un to var atļauties 3 un 4 gadus veciem bērniem, tie neatrisina jautājumu par bērnu aprūpes piedāvājumu bērniem, kas ir jaunāki par 3 gadiem. Iepriekš izziņoto reformu un taupības pasākumu rezultātā, jo īpaši attiecībā uz atbalstu strādājošajiem, ar sociālo politiku gūtie rezultāti, tostarp bērnu nabadzība, īstermiņā līdz vidējā termiņā var nonākt grūtībās, jo īpaši saistībā ar augstāku inflāciju. Īpašs iemesls bažām ir to nabadzībā esošo bērnu skaits, kas dzīvo strādājošās mājsaimniecībās.
- (10) 2017. gada Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi Apvienotās Karalistes ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2017. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi 2017. gada konverģences programmu un 2017. gada valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Apvienotajai Karalistei adresētiem ieteikumiem. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Apvienotajā Karalistē, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.

(11) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi 2017. gada konverģences programmu, un tās atzinums ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā ⁵ turpmāk,

AR ŠO IESAKA Apvienotajai Karalistei 2017. un 2018. gadā rīkoties šādi.

1. Ņemot vērā to, ka ir jāstiprina pašreiz notiekošā atlabšana un jānodrošina Apvienotās Karalistes publisko finanšu stabilitāte, 2018.–2019. gadā īstenot ievērojamus fiskālos centienus atbilstīgi Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvās daļas prasībām.
2. Veikt turpmākus pasākumus, lai palielinātu mājokļu piedāvājumu, tostarp ar plānošanas noteikumu reformām un to īstenošanu.
3. Novērst prasmju neatbilstības un nodrošināt prasmju attīstību, tostarp turpinot stiprināt mācekļības kvalitāti un nodrošinot citas finansētas tālākizglītības virzības iespējas.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁵ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.